

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
 helyben házhoz hordva:
 Egész évre . . . 8 ft.
 Fél évre . . . 4 " "
 Negyed évre . . . 2 " "

Hirdetéseket és nyitási közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.

Kiadó hivatal:
Nadasch, Muzsik és Partlics
 könyv- és könyvnyomtatás a város házában épületben, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ZOMBOR és VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI és SZÉPIRODALMI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
 vidékre postán küldve:
 Egész évre . . . 8 ft. 60 kr.
 Fél évre . . . 4 " 30 "
 Negyed évre . . . 2 " 15 "

Hirdetéseket lapunk számára a fentebb vártaknál minden nagyobb kioldó hirdetési iróddal elvállalnak.

Szerkesztőség iróda:
Szeleznés e 106. szám.
 Hozza minden a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Bérmunkásoknak nem fogadjunk ki. Kéziratok nem adódnak vissza.

Megjelenik minden héten kétszer: Vasárnap és Csütörtökön.
 Szerkesztővel értekezhetni: naponta délelőtt 11 órától 12-ig.
 Egyes szám ára: 10 krajczár.
 Minden csütörtöki számhoz egy felívre terjedő könyvalakjában nyomott „regény-csarnok” csatolódik melléklet gyanánt.

F i a i n k.

Hogy milyenek? Fogj közülök elő egyet s bíráld meg! Csupa fölületesség, — csupa külszín és semmi alaposság s tudomány vajmi kevés. Így neveljük-e őket, vagy illyenekké fájultak: nem tudni. Mondj csak egyet is, a melyik komolyan neki adja a fejét arra, hogy alapos képzettségre tegyen szert? . . . Egyet bizonyára találj. — de az kivétel. Az általánosságban jobbra jovialis, vig czimborak, a kik abban találják a fővirust, ha liter száura mérik magukba a bort, avagy ha ütök a blattot. S azért az optimista urak se higgyék, hogy mi igen tulozunk. Cseppet sem! A magyar fiúnak véreben fekszik az „ejh ráereek arra még” . . .

Mert azok, a kik a tudományos pályán eredményeket mutatnak fel, azok is a morális pressiónak engedtek, hogy valamiből csak meg kell élni. . . . Ellenben azok, kiknek atyai jussuk az élet vizsoutságai ellen elég garantáit látszanak nyújtani, — azok még ha valami eredményre jutnak sem akarják azt a társadalom érdekében értékesíteni, hanem azt is, mint valami béli érdemet, csak fitogtatás kedvéért emlegetik. S képzeltetik, hogy min alapul az az eredmény, melyet csak az exterieur kedvéért szerez meg valaki.

Az a nemes önértzet, a mi a francia ifjút lelkesíti, az a materialisztikus gondolkodás, mely a német ifjút buzdítja, az a vasakarát, mely az angol minderre képesíti, nincs meg ifjainkban.

A mi társadalmunk nem számíthat arra a tagjaira, a kik ősi vagyonukból meg tudnak élni, a mi társadalmunk azokra szorul csak, a kik reászorulnak.

S kérjünk, mért ne lehessen, mért ne szabadjon számitani a társadalomnak azokra a tagjaira, kik tole semmit se követelnek, kik megélnék a maguk lábán, hiszen egyedül azok működhetnek legonzetlenebbül, hiszen azok lehetnek a leggazságosabbak.

A mi mágnás fiunk, a ki nem szorul senki ijára-ijjára, nem akar hadat izenni a mi romlott korrumpált társadalmunknak, nem akar harcot izenni a nepotismus s protekcionának, habár mint független ember leghivatottabb arra. De a mellett van annyi alávalóság benne, hogy a sajtó könyér-gondoktól kinzott emberét párbajra hívja, mert szemébe merre vágni az igazat.

Ez jellemzi a mi fiainkat.
 Csakhogy siralmas jövő vár ezekre az epigonokra. A társadalom lassankint kifejeddik s mint egy erkölcsbíró lép föl ellenük s elítéli őket.

Nincs szükségünk patchouli-jellemekre. Le a divatos lehtëzőkkel! Ez a kor jelszava. Ezek a mi nihilistáink, a kik ellen mi megindítjuk az élet-hadat harcot, melyben a gyoztesek mi leszünk.

Aut . . . aut . . .
 Vagy töltsenek be hivatást, vagy viseljék homlokukon azt a Káin-bélyeget, melyet a társadalom süt rájuk.

Tertium non datur.

Leányaink.

Büszke vagyok rád, hogy magyar vagyok, és szégyenlem hogy annak születtem. És hány millió van, ki velem együtt büszke, ki velem együtt szégyenli magát. Egy nemzet, mely minden szépre és nagyra fogékony szívvel és fogékony lélekkel bír, mely minderre

képes, és a helyett, hogy képességét kimivelné, önállóan, egy határozott irány felé, elmegy az idegen nemzetek fényétol vetett árnyban tűnöködni. Anyba vonul, mert fél, hogy a nap fénye az ő fényét elhomályosítja. Elmegy más nap ragyogásától kölesön kérni fényt, pedig ő maga is gyemánt, csak kőszörülni kell, hogy sugarai ép oly intenzív fényt árasztanak, mint a test, melynek fényét oly szent borzadállyal bűntülja. Csak kőszörülni kellene! De ez sok időbe, sok, nagyon sok fáradságra kerül.

Ínkább elmegyünk, utanozói a francia könnyed eleganciát, és azt hisszük, ha megvan a fényes máz, úgy megvan a belső érték is. Nem akarjuk megérteni, hogy a francziában meg van a majdnem felüleletesen látszó komnyedség mellett a positiv műveltség is. És ez nálunk nincs meg.

Nálunk azt hiszik, hogy regényekből tanulják a tudományt, pedig regényekből még senki sem lett böles. Tudományt csakis tanodában lehet szerezni, úgy ora alatt többet, mint Dumas meg Sue valamennyi regényeiből.

Múlt vasárnap a „Függetlenség” párizsi levelezője, Erös ur, statistikaiág kimutatta, hogy Franciaországban 1200 no kötet száma írja a rossz és nem jó regényeket, 300 no tárczákkal gazdagítja a szerkesztők papirkosarait, 500-an pedig verseket írnak, oly szivreszjeteket, hogy az ember azt hinné, magyarországi írónó versét olvassa. És e 2000 írónó közt alig van 20, kit széles körben ismernenek, alig van 4, kinek van hivatása a regény meg a vers írásához.

De franciaországban van 30 millió lakos, mind francia lakos, nálunk pedig nincs több 8.5 millió magyarnál, de ezért van 2000 írónok.

Egyáltalán, e soraim egészen a nők ellen irányulnak. Irányulnak azon mamák ellen, kik, a helyett, hogy leánykaikat tudományra (nem akademiái tudományt értek) taníttatnak, napfoszotat oda ültetik őket a zongora elé, ha aival készek, francia nyelvtant aknak kezükbe, hogy tanuljanak meg Hugo Victor nyelven beszélni. És ha már megtanultak? Nos, akkor előbb nem tudnak

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TÁRCZÁJA.

V A L Á S.

Mért bus az ég, mért hullnak konyeik?
 Mért bujt a nap sötét felhők mögé?
 A lombos fákat zord szel lengeti,
 Ah, gyász borult a mindenség fölé . . .
 Madárkád sir, oly fájó eneke,
 A leg is sohajokkal van tele, —
 Mért minden érzi, mily gyötör tudat,
 Hogy két hű szív egymástul elszakad. . . .

Ó, had! szemléljem édes arczodat,
 Az én napom, mely éltet engemet,
 Már ugy is rám borul az alkonyat,
 Mely álmatlan, nyomasztó éjbe vet.
 Az éj sötét, riasztó, mostoha,
 S talán reám nem is virrad soha . . .
 Oly csongszeto, oly fájó egy tudat,
 Hogy két hű szív egymástul elszakad

Utószor tán, otlej meg kedvesem,
 Enyém vagy még egy pillanatra bár,
 S e pillanat akármily kegytelen,
 Az emulásra bármilyen sovár, —
 Megédesít egy hosszú életet,
 Kárpótolás egy öröklet helyett,
 Melynek valója az a bús tudat,
 Hogy két hű szív egymástul elszakad.

Mért válok táled ah, reménytelen,
 Azt sem tudom, valaha láttak-e,

Kisér utamon a zord sejtelen,
 Hogy nem lehetsz enyém már soha se;
 S míg kis fejed itt kobbelen pihen,
 Nyugton csak addig leszen már szívem,
 Aztán halálra sebzí egy tudat:
 Hogy két hű szív egymástul elszakad.

Tavas van és örök torvény szerint
 A természetnek most virulni kell,
 Im, búra vált az s látva konyeink?
 Sivar, kietlen gyász árásza el . . .
 Egy veget van, mely zord és mostoha,
 Ez irgyen, kegyetlen az tova,
 Nem hatja meg a fájo, bus tudat,
 Hogy két hű szív egymástul elszakad.

Ely boldogul! — Légy udvoz édesem!
 Ah e kívánság már nem teljesül,
 Lehetsz-e boldog, udvoz nekülem,
 S e vágy szolgálhat-e reményül?
 Ó csak nyugodjál meg, s remélj, remélj, —
 Hisz bár sötét, de nem örök az éj . . .
 Majd megvirad és ránk szép nap derül, —
 Szép nap, melyen két hű szív egyesül!

Amarant.

Az én első debut-m.)*

Humorozsk.

Müller Gyulától.

Édes-keserü emlékei annak az én legsanyarubb koromnak, a mikor még csak kamasz s ze voltam, hanem csak olyan csöporódó síheder-számba jöttem . . .

Hejh! hogyha rá gondolkodok, — kiesordul a konyecsepp

*) A „Színészeti Évkönyv” II. évfolyamából.

szemeimből, — hogy milyen viszás ez az élet, milyen otrombia tréfiá vannak olykor a sorsnak?!

Mert hogyha a meglett koru, ép, erös embert tekergeti jobbra-balra, sodorja ide-oda, avagy ha egy lazajlott élet akonyatát festi, közlego veszt jelezve, vérvörösrre, avagy ha örömet ürítmé, szepet ruttiá, jot roszra változtat; hát az csak mindennapi dolog, s az erös lélekre még jótékony hatást is gyakorol.

De a mikor a zsenge, tapasztalatlan kebelre esapkod, mikor a sejtelmek ködében alvó édes álmaít riasztja el a zord valóval; — az bizony siralmas egy dolog, olykor ki se gyógyul belöle az ember.

Hál’ istennek én kigyógyultam belöle.

Ugy vagyok vele, mint ki a Ring-színház 3-dik emeletéről leugorva, épkéz-láb menekül, s azt hiszi, hogy no már most kutya-baja . . . Pedig csak azután veszi észre, hogy valami fojtó bázis lég nehezdedt a tüdejére, melyet alig gyoz kiköpökösdi. Az a pokoli atmosphaera, melyből a salto mortaleval kievickélt.

Abból az atmosphaerából, mel, el én magamba szív-tam, még most is van a tudómben valamennyi, pedig annak innen-onnan 7—8 éve, hogy én — szinész akartam lenni.

Hóhó! Kezdjük elölröl.

Ákárha egy színész életrajzát akarnám megírni . . .
 „Kebélben hó, ellentallhatatlan vágyat érzett a színészi pályá iránt . . .”

Hát abban a csöporódó koromban, — summa summaum 14-dik esztendőmet tapostam, — én sem voltam rosszabb, mint Molnár Gyuri, (a ki nekem dupla druzsám lehetne, ha akarna!) t. i. én is vágyat éreztem a

semmit. Tanítottak volna őket inkább a földrajzra, történelmre, természetrajzra és természettanra.

Már halom képzeletben a gunykacaját, sőt itt ott azt is, hogy ez nem nőknél való, hogy a nők ezt nem tudják megtanulni, hogy a nők ezt nem képesek megérteni. Megengedik, erre a kifogásra pozitív adatokkal válaszolok. Régi mutatók egy város leányaira, egy városra, melyről egy számozott mosolylyal azt mondják: „parasztváros.” Itt van Szabadka. Miért tudnak a szabadkai nők sok mindent, mit más nők nem tudnak, és miért tudnak mindent (talán a vers írást kivéve!) a mit mások tudnak.

Miért marad nekik idejük a zongora meg a francia nyelv mellett földrajz, történelmet, természetrajzot, természettant, sőt vegytant is tanulni. És oh szörnyű vetlenség! még az irodalomhoz is jobban értenek mint valamennyi kóltónó.

Ezekben nekünk ad a mi a franczi nőknél megvan, nem csak a külső. De ezek nem utánoznak francziát, minden szál rajtuk eredeti, minden mozdulat, minden szó rajtuk magya a.

Igy kellene emnek mindenütt lenni. Ne abban leljék a „mamuska” örömet és gyönyörét, hogy leánya Schubert egy darabját jól rosszul ki tudja írni, vagy hogy a népművi kőszöntést francziául tudja elmondani, hanem abban, hogy leánya művelt férfiak társaságában másról is tud beszélni mint Monte Christoról, és Párizs titkairól.

Kallisztosz.

Levelezés.

Bács-Almás 1882. márcz. 10-én.

T. szerkesztő ur!

Egdedje meg, hogy mint levelezője néhány sorban reflektáljak Jusztus urnak „Bács-almás csendélet” című levelem ellenében írt válaszára. Nem akarok polemikába bocsátkozni Jusztus urral, nem is vszonom az áhevenre erőszakolt élekeskedéseket, csak örvendetes tudomásul veszem, hogy Jusztus ur, a ki oly tényeket sorol fel magáról, hogy lehetetlen rá nem ismerem, a maga s társai nevében kijelenté, miszerint ok nem antisemiták s hogy határozottan sértésnek veszik, ha azzal öket bárki is gyanúsítja. Kijelentem, hogy én mai naptól fogva Jusztus urt s társait önéretes derek zsidó-barátoknak tartom — donec probetur contrarium . . .

De vsizont megkövetelem . . . . . urtól,*) hogy vonja vissza valótlan állításait, melyek nemcsak a takarékpénztár elöljáróira nézve sértők, de az összes részvényesekre, kik a fölművészt megadták; mert habár folyamatosan volna is egy kriminális per, még mielőtt az jobbra vagy balra eold, nincs jogában senkinek sem praekokkupált véleményét kinyilvánítani.

Jusztus ur egyszóval sem czofajla meg azon állítást, hogy Arnold ur br. Rudics Jozsef ellenében nem a legszebb kitételeket használta . . . A mi pedig az én hízélgessémet illeti, biztositatom Jusztus urak, hogy az egészen önzetlen, s meggyőződésomból folytat, minek

*) Levelezőik írt név emlit, melyet még az esetben sines jogositva teudni, ha egészen határozottan tudná is hogy ezikkere ki választott?

legnagyobb bizonyítékat adom akkor, midon áheven alatt senki nem is sejtí kitémet. Végre hogy ne kövessen Jusztus urat a folytonos guny és malitia terére, még csak azt jegyzem meg, hogy az ujon alakítóan „pölgári kaszinó”-ra vonatkozó állításaimat is szivesen vszavonom akkor, midon Jusztus határozottan állítja, hogy nem akar az antisemita fészek lenni, sőt tagjai is lesznek zsidók, Vederemo . . .

Végül még egy szót.

Nekem nem volt szándékom Bács-almásn a békés egyetértést megzavarni, mint azt t. szerkesztő ur is tévesen állította, de szándékom volt a „Zombor és Vidéke” nagyszámu olvasó közönségének társadalmi életünköt bemutatni, melyet ha nem is festetemen élethűen szándékosan férdén sem rajzoltam.

S legyen meggyőződve Jusztus ur, hogy a jövőben is öher figyelemmel fogom kísérni. A nagy közönség itél, s itél kettököt között ezuttal is, — „nem zörög a haraszt, ha a szél nem fuja.” Reflektálnék még Jusztusn Rosenbergn Adolfr ur e köztisztelen álló polgártársunk ellen fellöszött állításaira; de ezzel már igazán fölszöges volna fáradnom. Ugysem hiszi Jusztus ur szavait senki s ha mindjárt ö justus akar lenni, engem pedig mendax-nak tart . . . Ö Juste! Just is justus vagyók s hozzá.

Sincerus.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mártius 15-ikét szabadságharcunk 34-ik évfordulóját a helyb. „népkör” fényesen szándékozik megünnepelni. Mint értesülünk közvacsora rendezték, melyen egy alkalmi költemény szavalatik el. A toaszok is ki vannak már ösva. A részletekről lapunk legközelebbi számban fogunk megemlékezni.

Zentán a harmadik pénzintézet létre jötte most már biztosnak mondható, miután az aláírási íveken már eddig is a részvények fele jegyezve van, dacára annak hogy a jegyzési határidő csak márczius 20-án jár le. Vezérigazgatónak az alapítók részéről Horovitz Ier alan városi számvévo választott meg.

Városunkban 1882. évi löszaltályos f. évi május hó 8., 9., 10. és 11-én tog kello sorrendben s a tanács részéről kihirdetett módon eszközöltetni. A pótosztályozás május 12-én a megválasztott vársáterben megy végre.

Zentán az izraelita nyögylet ténavegyalma folyó hó 6-án tartatott meg, az eredmény varadozáson felül sikerült, mert az egyleti pénzának tisztán 330 fítojt jövedelmezett. A jelen volt hölgyek közül tudósítók felmentli: Szárics Amália, Kohn Flóra, Budai Sarolta, Steiner Jeni és Hermin, Rothman Róza, Wetzberg és Braun Janka k. a. továbbá Mathkovics Lajosné és Jozsefné, Mikosevicsné, Bergel Jozsefné, Száricsné, Dr. Glücksthalné, Fleisch Mártonné, Bergel Adolfné, és Braun Vilmosné urnoket. Feulizettek: Fischl Lajos (Temesv), 6 ft, ifj. Gróf Rádai Gedeon 5 fíto, Bisitz J. és fia, Bisitz Janos, Beer és társa 5—5 fíto, Dr. Engelman (Adáról) 4 fíto, Neuman és Pollák, Krausz és Beck Mathkovics Lajos, Mikosevics 3—3 fíto, Szárics Bertalan 2 fíto 50 kr. A. Mathkovics Jozsef, Seultéti László, Brichla Mórné, Bergel Antalné, Braun A. B. Lukacevics 2—2 fíto, Mayer Sándor, Fischer M. B. Szekfi

Ferencz, Hacker, Müer Adámné, Braun Berta, Dr. Glücksthal, Kohn László, Nékam, Bergel Jozsef, Goldstein Ferencz, Fleisch Mor, Brauovaics Csodó, Hadits, Schuller (Ö-kánizsáról) Deutsch Jankas, Preszburger, Deutsch Lajos, Kohn Samuel, Kohn Mátyas és Horovitz Ljótó 1—1 fíto Braun Vilmos, Rothman Samuel, Gusman Mór, Steiner Samuel, 50—50 kt. és végre Kohn Móritz 50 kt. (?)

Csöka Sándor szünigazgató a napokban városunkba jö, hogy az aprilis hóban megkezdendo szünleoadásokra bérletet nyisson. Kívánjuk, hogy a bérlet legalább is ugy sikerüljön, mint sikerült az Jakabffyknak.

Időjárásunk a tavazi langy-hős napokat juttatják eszünkbe, melyeken az égbolt folyton derült mosolyt áraszt a földre, s az enyhe zephír kicsalja a szelid ibolyát s a fák rugyit. Kedves csiesérges végül a légho, madaraink is vissza-vissza térnek . . . itt a tavasz! A neveto természeté lassan-lassan kitárja pompáját, vele együtt az emberek is kivetköznek nehézté felöltöjükből s frissen, könnyedén ruházódkva sétöznek a napon . . . Csak aztán meg ne bánjuk az aranujező szép napokat aprilisban!

A honalpitás ezeréves fordulójának megünneplését a főváros komolyan kezdi venni, legalább szerdai közgyűlésen elhatározta, hogy e tekintetben fölír az országgyűléshez. A főváros intéző körei ez ünnepet kapcsolatba szeretnék hozni a Szent-István-szobor leleplezésével. A közgyűlés a szoborra 25,000 fítot szavazott meg, mely 5 évi részletekben lesz kifizetendő.

Szerelmi történet. Hogyan is kell ezt elmondani? Se kor, se név, se egyéb tulajdonság, mert hát nem szabad a szereplőket megismerni. A lovag régóta a legnagyobb buzgalommal udvarolt szive választottjának, de eredménytelenül. Végre sikerült a hösnak anyyi diadalt kivívni, hogy a hösnő ödült a kereret sarkába, és megengedte a szeladomnak, hogy azon a piczi taboretten, mely a lábainál hevert, helyet foglalhasson, fejét ölelje hajtássa. A szerelmes hös boldognak érzí magát, fejét odahajtja boldogan és meuten — elalszik — A höly már nem haragszik, hanem kaczaga fortit hátat az aztán is turbékolni akarónak. Így történt ez a mult napokban.

Színházgazdagságok statisztikája. Magyarországon tarthato szün előadásokra az elmúlt 1881-ik év folyamán a következők részére lettek kiállitva előadási engedélyek. 1. Magyar nyelvű előadások: 1. Aradi szünig-yűlésárulat. 2. Gyori szünig-yűlésárulat. 3. Volgyi György. 4. Horváth Ferencz. 5. Bánfalvi Béla. 6. Nyéki János. 7. Koszegi Endre. 8. Sztupa Andor. 9. Ifj. Szabó Károly. 10. Böthger Polgár Gyula. 11. Homokai Kocsis László. 12. Aradi Geró. 13. Balogh Alajos. 14. Bogó Aljos. 15. Bényei István. 16. Csöka Sándor. 17. Gáspár Jenő. 18. Geröfy Andor. 19. Grunin János. 20. Hubay Gusztáv. 21. Jakab Lajos. 22. Kárpáthy György. 23. Készéri Jozsef. 24. Krescsány Ignác. 25. Lászy Vilmos. 26. Miklóssy Gyula. 27. Szabó Antal. 28. Szegedi Mihály. 29. Váradí Ferencz. 30. Millini Herman. 31. Szepessy A. 32. Károlyi Lajos. 33. Jakabffy Gábor. 34. Tóth Béla.

A butorokat nem szabad kiporolni. Ezt a tant hirdet most Mr. de Parville, az ismert francia, ki a porolást valódi gyilkos-eszköznek tartja, mely ödöklobb a mitrailleusenél is. A falakon és butorokon lerakodott

szüni pályára lépni persze kevesebb aphónnal, s még kevesebb talentummal . . . vagy ki tudja?!

Az én szüimen kereskednek neveltek, vagy — ha épen minden kötel szakad — legalább doktor jurisnak. (Már úgy látszik, az is lesznek!) De én azt mondtam: paullo maiore canamus: én színész leszek. S mert fejembe vettem, s mert onnan ki nem verte volna semmifele hatalom, hat megszöktek a szülői háztól. Miután azonban én még akkor — tetszik tudni — nem voltam olyan gazdag, mint Bernhard Sára, s legközevőbb olyan jó komédiás, hat bizom még csak más toilletet-et se váltottam, hanem csak úgy per sudam-budam ültem föl a gózsra, a mely ölyvt engem messze, a nagyvilágba szüni? — Oroszázáig.

Epen elég messzire arra nézve, hogy beállhassak színésznek, mert Oroszázn szüniársulat működött.

Fájdalom, az ott lévő direktorál sohase találkoztam az életben, de annyit tudok, hogy se Krescsány, se Csöka, se Jakab nem volt, mert ezekkel az urakkal már volt alkalmam találkozni, s egyik se ismert rák.

No nem mintha öketlen rám kellene ismernök, mert én bizony még csak anyvi szölgálatot se tettem a bánatos Melpomenének, a komoly képi Tháliának, hogy bérlet-pénzzel megszöktek volna Karamánába — nem én. Roppantul kevés érdemem vannak.

Mindazonáltal nem vehetem a szívemre, hogy meg ne örökitem azokat. Ha nem tanulságosak, de legalább originalisak.

Mert felhivom imé Thalia felkent papjait, hogy itéljenek, mint leghivatottabbak az én érdemem megbecsülésére: érdem-e vajjon az, ha valaki téli ödében,

„kebelt viharra, vészre tárva,” egy rongyos kaputrokkal gunyolva a sivityé szelét. Oroszáza közösbégben megjelönik késő éjjel, s keblében nagytoró reményekkel a legtermészetesebben szavalja a „szegény Tamás” szivrepesztö monológját, mely így hangzik:

„Díldi-dódo . . . . .

Ime első szerepem . . . . .

De megvallom, kissé nehéz volt, s így soká nem állhattam ki. Kenyszerű voltam — hirdelen közböjött rosszullet miatt — egy vendéglő atjának koczogtatni, hol is hosszas dorombölésom után átöt s szobát nyitottak.

Multannak e sötét képét egészen meg akarom világitani, azért böcsanot kérlek a t. olvasótól, hogy egy botrányos körülményt is felemlétek.

Nem bánom, ha kritikusaím ismét azzal vádolnak, hogy nem respektálom az irodalmi ildomoságot, nem bánom ha érkelstelenek is túnom fel, — kimondom: az én zsembem mindössze 95 kr. volt. Ehhez súlyosbító körülmény gyanánt járult gyomromnak úres volta.

E két tényező egymással nem tudott bökén megférni, s a köztük kifejlödött harc eredménye másnap reggel az lett, hogy nekem többé nem volt 95 krom, de telt gyomrom. Amár ez eredmény pyrhusi gyozelem, söt annál is kevesebb, — mert mig gyomrom később ismét visszaesett bünébe, addig a 95 kros nemto többé nem tért vissza zsembem.

De hit határozott az?

Híszén én elértem ezélem Mekkáját. Oroszázn szüniársulat működött s én képzeletemben már Hanilet játsztam.

A színház — tetszik tudni — Oroszázn nagyon

hasonlít a budapesti népszínházhoz. Csakhogy épenséggel a vendéglő nagyteremben lett össztákolva, aztán meg páholyai se voltak. De eyebeekben — esékely kivétellel — meggyeztet azzal, egy hajszál. No még azt is meg kell említenem, hogy jövedelme nem volt anyvi, mint a népszínházé. Gondolom, ezt mindenki természetesen fogja találni.

Hanem azért az én szememben több volt ez a színház a Theatre Francaise-nél.

Ugy délfele járt az ido, midön én az igazgatót fölkeresendő, a kávéházba mentem, mely a színház szomszédterében vala.

Soha életemben nem láttam olyan társaságot, mint a milyen ott öszgyült. Mindannyi színész volt.

Mind megannyi kisérteseti alak.

Egyik az ügyegatót ai nézett az utcára, rengeteg plaid-jét hosesien keresztbe vette derekán. Ennek az arcából valamennyi szivszaggató tragédia kisírt. Ehhez a világ kíneséért se mertem volna közeledni. Attól tartottam, hogy gyilkos tekintetével keresztölzár, vagy fülembre dörzi a „Jenni vagy nem lenni”-t.

Egy másik nem kevésbé lenge túnény egy kis asztalka mellett körömgöletet. Valahányszor valami érdekes scenához jutott, emphaticus kitérissel kezdte szavalni. Ettől az embertől is féltem. Ketten biliardoztak. Igen virgoz két fiatal ember volt. Eleven, szellemes arczal, mozgékony idegekkel. Egyik hosszú volt, — az rendezen végül felkült a billiard-asztalra, ha valami nehé „stössz”-t akart csinálni, olyankor nem igen lehetett tudni, hogy melyik voltaképen a dákö, — ö lök-e a dáköval, vagy a dákö lök ö vele?

por — mondja Parville — igen sok veszélyes betegségnek csiráját képező kobaját tartalmaz, melyek a porlós kövek közöttében a szobában fognak lebegni s melyet bárki könnyen belhelhet s kész a betegség. Különböző is a kijerőzés mitem és, mert azaz csak azt értjük el, hogy a por egyik helyről a másikra rakódik le. Ezen veszélyes szokást tehát eltávolítani véli Parville s helyette azt ajánlja, hogy nedves ruhával töröljessük le a tárgyakat.

Irodalom.

„Hatszáz magyar nemzeti dal” czime azon díszes kötetnek, melyet legközelebb Mehnér Vilmos bpesti (IV. ker. papnövelel-utca 8. sz.) hírlap- és könyvkiadótól kaptunk. A cím ellen van csak kifogásunk, mert fáradságot vettünk magunknak s megolvassván a költeményeket, azok száma 647-et tesz ki. Ugy látszik tehát, hogy a 600 csak szerény keresszám akar lenni. A mi a művet illeti, az egy kiállításra, mint belartalomra pártalan a magyar könyvtarhoz. Van összátdólt, elavult antológia vers-, dalgűjtemény elő, de ilyen nagyszabású, tapintattal, helyes érzéssel összeválogatott egy sincs. A lyrai, szavai, hazafias, trefás, leíró költszött gyűjtemény kívül magába foglalja a könyv a régi jó, s a legújabb népdalokat, melyek a budapesti népszínház deskáiról gyűjtának, vagy a nép ajkán termettek. Ezenkívül a repertoáron levő valamennyi operette azon dala-it is felöleli a mi, melyek népszerűvé váltak, végre vannak benne opera-szövegek s a különféle nemzetek indulói. Ezzel még nem merítettük ki a vaskos könyv tartalmát. Azonban ez is eléggé ajánlja. De leginkább ajánlja az, hogy — mert a vállalkozó szellemű kiadó tömeges keletre számít — ára a szép barna vászonba kötött példányok egy forint, diszpéldány, aranyos arabeszkökkel 1 ft 50 kr. egész aranyvágással 2 ft. A ki nem szeretheti meg az egyes költők műveit külön-külön, továbbá a ki szereti a józudalokat, akár nézve a „Hatszáz magyar nemzeti dal” kincsét ér. Ajánljuk olvasóink figyelmébe. Megrendelhető minden könyveskereskedő, könyvtár- és könyvgyűjtőknél.

„Világűr utazások könyvtára.” E cím alatt megjelenő jeles és hasznos vállalat keretén belül egy újabb munkát becsátanak közre a kiadók, mely nemcsak hogy méltán soraköztöl elöde, a „Graf Szóchenyi Béla keleti utazása” mellé, de azt érdeklőse és megkapó, közvetlen leírású modern nézve még felül is mutat. Stanley H. M., a világűr utazó „Utazások Középfrikában” című műve és ez utazás rendkívüli sikerét az egész világban őriást feltűntet keletre. Stanley volt az első, ki a „sötét világűr” nyusterimairól felemelte a fátyolt és ez által egy ezeréves tudományos törvényt sikerült végre a befejezéshez közelebb vinni. A nagyírű földrajzi író Dr. Petermann új nyilatkozta Stanley érdemeiről: „A földrajzi felfedezés történetében eddig legtöbb vállalt egyetlen egy sincs. Stanley egymaga többet tett, mint az utolsó 30 év alatt végrehajtott összes vállalkozás: egyáltalán többet vitte ki, mint a mennyire az Európa 30 év óta, az arabok ezer éven keresztül haladtak.”

„Csak egy Stanley vata képes” című Hunfaly János a földrajzi társulat közgyűlésén kiemelte, a zanzibari vancouver, arabok és egyes európaiak — eme gyermekies természetű, művelés és ingadozó emberekből — minden veszélytől és nélkülözéssel bátran szembezálló, vezetőjokhoz utolsó helyettirágózkáló hősököt teremtett, velők Afrika legtitkoszörűbb, legveszélyesebb vidékein át a nagy utat megtérte.”

Ily elismert földrajzi tekintélyektől eredő dícséretekké szemben nem szükséges bővebben tárgyalunk e kiváló mű tartalmát, ezáltal meg csak azt akarjuk kiemelni, hogy Stanley nemcsak genialis és merész utazó, hanem egyáltalán alapos tudós és szellemes író is; minthogy nemcsak a fáradságos és erőteljes erdekes epizódjai és kalandjai ragadják meg figyelmünket, de még őröi sikerreit is kell, hogy méltányoljuk, ha saját műveiből leszünk el, mino főm érdekel tudni az öszvölágotni a népsime, földrajt, kereskedelem szempontjából hasznosított, meg olyan jelentéktelen adatokat is. Az egész munka kedves közvetlenségével fogva olyannyira lekötö figyelmünket, hogy el sem tudunk attól válni, meg teljesen végig nem olvastuk. Az egész művet oly érdekel olvasunk végig, mint egy szellemes regényt, melyet nem lehetünk le kezűnkől sajátalkozásunk kifejezése nélkül a földet, hogy mar be van fejezve. — A magyar kiadás e műnek, mely majdnem valamennyi civilizált nemzet nyelvére le van fordítva —

A másik ellenben alacsony kis ürge-ember volt. Boppantul kapaszkodott az asztalra. Fölült rá, háttal fordult neki, rátérdelt . . . s olykor attól kellett tartani, hogy belesik valamely lyukba „eigenes” gyanánt. Egy más asztalnál „kalabriszoztak”. Közöttik egy nő is. Ketten „gibiczkedtek” körülöttük. Azok fekete kávéba játszóttak „terz”-re. A moraj, mely a teremben zuggott egészen elkéltört.

Rengeteg félelem szállott meg. Ha valahogyan megtudnák ezek az emberek, hogy én is közbűk akarok általi szűnésnek . . .

Brr!

Mert olyformra gondolat lehet e társaságban fölveténi, mint közakarva elkárhozni. De azért a belső tűz lángolt, az ambíció nem esőkkent. Csak az igazgatóval beszélhetek!

Mennyi fáradságomba került, míg fölálltam.

Valamivel kövőbb volt, mint a többi. Arca daczos, mogorva, s vonásaiból fejlelmerhetetlenül ki lehetett olvasni e szavakat: „Sajnálom uram, most nem szolgálhatok; pojón holnap.”

(Vége köv.)

még gazdagabban lesz illusztrálva, mint a másnyelvű kiadások és a mi magyar könyvvel nem mindannyi dolog — felvél elő, esőbb árú lesz, mint az angol vagy német kiadás. A remek kültel képek (körülbelül 200 eredeti tetszetszötés) bősége és a pompás nyomdai kiállítás valódi remekműve teendők e könyvet. A teljes mi 30—32 fizetében fog megjelenni és fizetéseiben minden reudas könyveskereskedés után valamint közvetlen a kiadói hivatalnál is megrendelhető. Egy-egy fizet árú 30 kr. Havonként 2—3 fizet jelenik meg. (Előzetes) ára postai bérmentes küldéssel egész egész 26 fizetért 8 ft, feleért (13 fizetért) 4 ft. Mutatványt és részletek elorajzt kívánatra ingyen küld a kiadói hivatal (Révai Testvérek könyvkiadói hivatala Budapest). — Gyűjtők 10 előzöt után egy ingyenpéldányt kapnak.

CSARNOK.

Magyarország néptanítóhoz intézett első jelentése a Rill-ünnepélyt rendező bizottságnak.

Rill József tisztelőéhez, elvtársaihoz, barátaihoz és tanítványaihoz intézett és 1881. évi okt. kelt ülésünköl kibocsátott bizalmas felhívásunk nagy hullámokat vetett az eszménykönyv tengerén nemcsak Magyarországon, hanem padagogiai külföldön is (Austria, Német és Svédországban.)

Nincsen számbavehető valódi tanító vagy tanító, ki elragadtatással, helyesléssel, örömeivel és tetszésnyilatkozatok között ne fogadta volna felhívásunkat, melyben belégyőznitani törekedtünk, hogy a magyar tanítószög költözését teljesíti, ha Rill Józsefnek látható jellel törekszik háliájának, köszönetének, elismerésének kifejezését adni.

Igy fogta fel minden jobbérzésű tanító felhívásunkat, mely hajlékát, saját otthonát kívánt szerezni a Magy. Paed. Szemle, hogy annak szervezteszte anyagi gondoktól menten fejtesse ki tevékenységét a tanítói érdekek megvédésére, a tanügy emelésére.

Inné megvárszázható az az osztatlan tetszés, az az általános érdekeltség, mely országoszeren s a külföldön tanítókhoz s a mely jelenleg is folyton igazalomban tartja jobbjainkat, azokat közölni, kiknek lelkük tájára sem fér az irgység, kik az embernevelés nagy eszméjét még tudnak lelkesülni.

Erdély bérczeiből, az Alföld románról, a Felvidékről ép egy siettek úgytársaink, minket törekvésünkben anyagilag és szellemileg támogatni, mint Halle, Hamburg, Magdeburg, Lübeck, Bées, Halberstadt, Biberach távoli idegenszögéből.

Úgyünknek szerény és igénytelen munkása ép úgy sorba állt, mint a padagogiai ezen elcsordni csillagként díszló Koriphaeusok pl. Kehrl, Lutz, vagy Meier.

A hazai tanítógyuletek ülésileg és ülésen kívül tárgyalták a „Magy. Paed. Szemle” háza ügyét; naplappaink, a tanügyi szakközlönyök vetélkedtek, megismerteték a tanítóiüggyel azt az eszmét, mely a magyarok, a magyar néptanítónak, a mivel világ előtt dícsőséget, elismerést szerzett.

Számtalan levél, melyeket hozának tanítóik küldének, tanuszkodnak arról, hogy szive-lelke melyben minden lelkesülni tudó tanító velünk érez. Hol pénzadómból, hol buzdítás, hol közsémet, hol azon ajánlat, hogy a „Paed. Szemle” háza építéséhez egy v. több napszámos költségeit vállalja fel egyik-másik, felváltva érkezők hozának. Zeneszerzők, írök felajánlották munkáik tisztá jóvándelmét a „Paed Szemle” házában felépítésére.

Panasz is emelkedett akárhány. De a panaszok csak az időlahat rövidségére vonatkoznak. Az egyesek arról panaszkodnak, hogy félen nincs igen alkalomk kártársakkal, tanítványbarátokkal, ismerősökkel találkozni, az egyetek pedig arról panaszkodnak, hogy félen nem tartanak ülést s így a „Paed. Szemle” háza ügyét nem vehették tárgyalás alá. Abban mindannyian egyetértenek, hogy a gyűjtés időlahatát ki kellene terjeszteni nyárra.

Ez alatt városi hatóságok, tanítógyuletek becsatják rendelkezésünkre az általuk megszavazott összegeket; gyűjtők s egyesek tényleköt elanyszerre, hogy már január vége felé albizottságunk abban a helyzetben volt, hogy házvétel esetén ellopózt adhasson vagy házhely megszerzése után, az építkezés megkezdésére, illetőleg az első részlet kifizetésére szükséges összezt fölött, mely napról napra nagyobbodik, rendelkezéskék. Mult évi okt. 10-én kiküldött tényleköt albizottságunk nem kimélve sem időt, sem fáradságot egész odaadással járt el tisztelőben. Szétküldvén a felhívásokat, hozzálátott alkalmas lakhely kereséséhez. Talált is ilyent, a Rózsadombon a Császár-fürdő szomszédságában. Amdé egy három kis szobából álló háziokért, mely 80 □ önyi udvarral és kerttel van egybekötve, annak tulajdonosa 2000 forint kért, egy másik háztulajdonos ugyanoly nagyviszud udvarral s kerttel kerített, de tisztességesebb házázt 2500 ft-ra tartotta. Albizottságunk ez utóbbival is alkudozásba lépett, de mivel ez az összegből nitem engedett s a háza tatarozása is legalább 1000 forint vett volna igénybe; a tárgyalásokat felbeszakasztotta, amál is inkább, mert figyelembe kellett venni azt, hogy Magyarország

összes tanítószöge nem tüntetheti ki az önálló és szabad népiskola élének elismert képviselőjét, a szabad-életű tábor vezérét, öy öthonnál, melyben alig mozoghatna, hol tollát napfény nem érte.

Az a háza, mely a magyar tanítóknak dícsőséget szerzett kiföldön s e hazán egyaránt, legyen olyan helyen, hogy arra büszkén mutathasson minden tanító s hirdethesse dícsőséget azoknak, kik azt létre hozták.

A „Paed. Szemle” házázt messziről a fővárosba jövő tanító, hogy azt megtalálhassa s az idegennek mindenkor felébrét öntudatának megelégedettséggel mutathassa. Ne adjuk lelké külsőleg is annak, hogy — csak a rongy, a kővez a tanítóé. Ez elvöl kiindulva tényleköt albizottságunk ajánlataira a gyűjtés háztáridejét január 31-öt május 28-ára, pünkösd napjára halasztottuk, kérvén úgytársainkat, hogy e megkezdett gyűjtést folytassák, a beszedett pénzeket, pénztárnokunkhoz Trájtler Károly urhoz (Buda, kut-utca I. szám.) időnként küldjék be; különösen azonban kérjük azokat, kik számozott ívek birtokában vannak, melyeket nekünk a háza és külföld előtti felelősségünk érzetében evidenciában kell tartanunk, az általunk kitűzött szent célra használják fel. A kik pedig ívek birtokában nincsenek, de a szíves eszme keresztültelére közreműködni hajlandók; s zűcsvedjenek fennvezett pénztárnokunktól ily íveket kérni, ki azokat szives készséggel küldi el.

Tényleköt albizottságunk a főváros területén, a legzsebb helyen egy 1000 □ önyi területű házhelyet szerzett meg. A fővárosban egy-egy négyzet öl ára leg több 70—80 ft., legkevesebb 2—5 ft. A magasztos célt iránti tekintethöl mi, ölet egy frton szereshettük meg. A Császár-fürdő mellett Kalvária alatt, gyönyörű kilátással, a lejtven van a „Paed-Szemle” házának helye, mely a Dunaparttól, lánézhidről, söt söt meg a Dorottya-utcaóól is látható. A háztelék a „Magy. Paed-Szemle” kiadótulajdonosa végre telekkönyvileg már át is irattuk.

(Folyt. köv.)

NOVELLA-TÁR.

Miczi ke szerelme.

(Beszély)

Írtá: M. M.

Nagy fába vágtam fejszömöt, mert biz az, amit itt megírni akarok, már meglehetősen távoli időben történt.

E mellett öszintén bevallva phantasiám olyan nehezkes, öy kevéssé vagyok a költészet muzsájának kegyeltje, hogy még életemben egyetlen egyszer sem szedtet rá egy kis szerelmes vers megírására, még abban a korban sem, melyben mindenki költöl lélekkel bír, ábrándokkal van tele, s minden lényű után boldorul.

Prozái, mindennapi ember életre nagyon öszse kell tehát szednem képzőlet éromet, hogy lehetoleg híven adjam elő azt, ami valóban megtörtént, s életre határozó helyszázzal volt.

Mig másrészt vigasztal az, hogy a megtörtént s leírandó emléke multannak eléggé regényes, s hogy szebbé, érdekesebb tegyem, nem szükséges csekély képzőlet éromet segítséggöl hívní, elég lévén arra a való életű visszatássa.

Mielőtt azonban hozzá fognék, helyre kell hoznom amaz emagamról adott véleményű által felkeltett balvéleményt, mert hogy söha egy szerelmes levelet sem írtam, félek, azt következteti valaki, hogy prózai lélekkel vagyok megaldva azaz inkább megverve, talán szíven a szerelme töveitől söha se érezné, s ez lenne a balvélemény.

En is teljesen át voltam hatva itjű hívtöl, lángolt mindémért mi szép s nemes s lapokra terjedő monologokat tanultam be, melyekkel valószöges plagiunokat követtem el. De verset írni még a legelső sugár természetű szép ideálomnak sem tudtam írni, akárhogy rágtam tollszáram hegyét, ez mindig esőtörtököt mondott. Miskör, hogy speciális esetet említsek fel arra, mire vitt bohó ifjúkoromra a vers nem írni tudás, egy szép kisasszony lakott szomszédságomban egy házban Pesten, s én rajgatom érte, majdnem öy hívtöl, mint első megközelítheten ideáloméért. Öt megközelíthettem, beszélhettem neki, szavallhattam neki betanult szerelmi nyilatkozataimat, de persze verset vagy levelet nem tudtam neki írni.

Ez vezetessé lett. A tüzös szemű hölgy végre kifakadt ellenem, hogy hát mért nem hozok neki valami olvasni valót, szememböl látta-e, hogy erre nem leszek képesek, vagy türelmetlenül várta-e igazi saját szíveböl jövő nyilatkozatomat, nem tudom, de iróasztalom most sem lett kegyesebb irántam, s én mint eddig, öy most sem tudtam verset gyártani. Pedig valami boszörány-szerű volt előttem, ha néha az utcán gondolkodva haladtam, szebbnél-szebb gondolatok czikázták át agyamat, s ha leírni akartam, már az egész a feladás tengerébe

merült s én megint ott voltam, ahol a mádi zsidó. Végre ügyetlenségem feletti szégyenemben elhúrezkoldtam lakásomról, hogy többé ne találkozhassam imádottam pillantásaival, melyekből mintha két szarv nézett volna felém. Ezek s más kudarcok arra tanítottak, hogy ezentúl első kötelességemmel tettem, rögtön amint valamely leánynak bemutatnak, őszinte vallomást tenni hogy hát én jó egy fiu vagyok akár madarat fogathatnak velem, de verseket s szerelmes leveleket nem tudok írni.

Igy történt aztán, hogy elbeszélésem szereplőin kívül akadnak nők, kik vers nekül is hitték nekem, hogy csak értök élek, s hogy nekem is jutott osztályrészül nem egy holdog szerelém.

Arra a pontra érkeztem tehát, melyen megkezdhetem elbeszélésemet, de nem tudom, hol van annak kezdete. Majd úgy vagyok vele, mint az a mesélő, ki minden reggeli Adám s Évánál kezdi, mert előbb ugyan nem kezdődhetik. De még sem kezdem onnan, majd csak belevágok valahogyan, s leírom először ki volt az a kis lányka, ki az első éves jurista mellé került a népszínházban első emeleti erkélyszék első sorban, velem megismerkedett s neki sok, sok fejfájást okozott.

Történt vala fiatal jurista koromban, Blaháné születése után körülbelül 30 évvel hogy a népszínházban egy előadás alatt szomszédom egy 11 éves kis lányka volt, anyja oldalán mellett. Egy különös kis tünemény, gondor, szokó hajtól körített, piros mosolygó angyalareg, korall-ajkak, nagy élénk szemek, s mit tudom én, mi más szép volt rajta, de engem soha gyermek arcz meg úgy meg nem lepött, mint ez.

Mivel gyakran felé néztem, s osztottam mosolygásaiban, elárultam magamat, hogy bennem figyelmet keltett, ő észrevette ezt, s örülni látszott neki. Majd színelőpomat kérte el, s kérdőszóközlött egyes színészek nevei iránt. A felvonas végével már egész megrábrakoztunk, s midőn ő czukorkáért kiment a büffetbe, én fillendelő tartam anyjának magamat bemutatni, hogy engedelmét kérjek tőle a sok lármáért, mit leányával való eszeveszém okoz, de nevem hallatára az anyja kit csak ekkor vettem szemügyre, s igen csinos harminczes években levo hölgynek találtam — egy kedves barátinője hívrét ismertem fel bennem, mivel együtt volt a nővelében, s kivel még ma is levelez. Ez persze jól esett nekem, hozzá járulván az is, hogy minél tovább néztem a szép hölgy szemébe, annál jobban felismertem mennyi baj, mennyi kellem lakik benne, s végre arra a meggyőződésre jutottam, hogy not kinek korára 11 éves lánykaja rávall oly öde arczal, oly vágyteli kifejezéssel még soha sem láttam. Denique kísült, hogy másfél évet temette el 70 éves férjét, meghitt magához, még viszont én a tiszta igazságot vallottam be neki, midőn elmondtam, hogy lepszigorubbán rám parancsolt nőverem e barátinőjét felkeresni, mert, mint ő mondta, kedélyesebben sehoh se fogom időmet tölteni, mint önála. (Folyt. következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Arany Helyben. Egyetlen egy tisztességes rimet nem tudott gyantani. Gondolja csak meg „vázat—lovat; ajfót—loptót; lába—hallotta; fogya—várja; rja—zatva” stb. S ahány gyantán „Arany” választotta. Még csak talmi Arany se.

T. L. Siklós. Nagyon gyarló portéka.
Sz. M. Siklós. Ez se különben, Valéki levelezőinket kisse nagyobb szorgalomra kerjük.

Felolvas szerkesztő:

MÜLLER GYULA.

Kiadók és lapulajdonosok:

Nadasch, Muzsik és Partlics.

HIRDETÉSEK.

Elköltözés folytán összes burtorzatomat eladom. A burtorzatok Spitzer Bernhardt ur által a n. é. községségi megtekintetheti, s ugyanott bővebb értesítést is nyerhet. Tisztelettel **STEIN MÁRKUS.**

Az iskola utczában fekvő

Csarsch-féle házban

egy csinos, nagyobb lakás május hó 1-én kiadandó. Bővebb tudósítást **WEIDINGER S. és ZS.** urak nyújtanak.

IGÉRVÉNYEK!

A bécsi communal-sorsjegyeknek

április 1-én megtartandó húzására,
2½ forint és bélyeg.

Főnyeremény: 200,000 forint.

A cs. kir. földhitelezési-sorsjegyeknek apr. 15-én tartandó húzásra
1 forint és bélyeg.

Főnyeremény: 50,000 forint.

Az 1881. jan. 15-én megtartott húzás alkalmával a 3°/₁₀₀os földhitelezési-sorsjegyek 50,000 ftnyvi főnyereményét az általunk eladott 1629. sorsz. 39. számú igérvény nyerte meg.

Váltó-üzlet a
S. POLITZER

Dorottya-utca 12. szám

„MERKUR“

kiadóhivatalában
Budapestben

Dorottya-utca 12. szám

HIRDETMÉNY.

Van szerencsem a nagyerdemi közönséggel tudatni, miszerint néhány kalapgyáros gyártmányait beszüntette, és ez által alkalman nyílt nagyobb vásárlásokat eszközölni a legdivatosabb és legfinomabb

férfi- és gyermek-kalapokból,

és így azon kedvező helyzetbe jutottam, hogy a közelgő időnyre kalapjaimat, melyek a legfinomabb nemezről készültek,

gyári áron alul 25°-al olcsóbban adhatom.

Ez alkalommal bátorodom a nagyerdemi novilág becses figyelmét jól berendezett női-ruha-raktáramra felhívni.

Tisztelettel

KAUFMANN S. Zomborban.

10—4

Huzás április 1-én.

1874-es bécsi communal-igérvények

2 forint 50 kr. és bélyeg.

Főnyeremény: 200,000 forint.

3°-os földhitelezési-igérvények 1 forint és bélyeg.

Huzás április 15-én.

Főnyeremény: 50,000 forint.

Az elmúlt évben általunk eladott igérvények és sorsjegyek 215,000 ft és 114,000 arany frankos főnyereményt, valamint számos kisebb nyereményeket csináltak.

Váltó-üzlet a
BÉCS

Wollzeile 10. és 13. sz.

„MERKUR“

kiadó-hivatalában

CH. COHN,

Wollzeile 10. és 13. sz.

Katarhus, köhögés, rekedtség, mell- és gyomor-bajok, erőtleniség, emésztési s idegyengülés ellen kitűnő hatással bíró a **HOFF JÁNOS**-féle malátakivonat egészségi sere, az erősítő malátá egész ség csokoládé a koncent. malátá-kivonat s anyak-oldó malátá mell-bombon.

A cs. kir. udvari szállítás

HOFF JÁNOS

kir. tanácsos, koronás arany érdem-kereszt tulajdonosa, több magas német rendi díjazott, és első valódi malátá

FELTALÁLÓJA

és gyártója, udvari szállbjára a legelőbb európai Egerhedelemből Bécsben. — Gyermekbeteg, újszülöt, Egerhedelemből 2. sz. földi és gyantakár: Dresden, Braunerstrasse 8. sz.

Hala levelek.

Tekintetes Ur! Gmunden, nov. 10.

Minthát az ön malátá-kivonatú egészségi sere s az ön koncentrált malátá-kivonatú valóban csodás gyorsszággal működik nem, állapítom, felkerem postá utánvetve 3 bövebb koncentrált malátá-kivonat és 3 csomag malátá-bombonok közlöm, melyeket meg akarok vizsgálni, és egészségi éhmarad, s mosta nem az ön malátá-kivonatú készíndjé, jelentékeny komolybírást érez mellette.

Kiváló tisztelőtel vagyok

Woldemar Zienker levél.

allomásfőnök Gmundenben, Sobanara-utca 11. szám.

Milyen tisztelt Hoff ur!

(Kivonatban) A Hoff-féle malátá-kivonatú egészségi sere, egyezben már megemelte életemet s jölvő élvezete annak most is nélkülözhetetlen egészségemre nevez

Köszönöm a legmalátá-kivonatú egészségi sere s 10 csomag malátá-bombont. Miről az egészségi sere s 10

Pozsony, június 25-én 1879.

Bécs, 1879. Hossza ideán által szenvedtem bronchitist, katarhusban, a melytől ellen Sztánder János fiatal ur Hoff-féle malátá-kivonatú egészségi sere segítségével elbarok.

Poppe N., orvos tan-hallgató

Fővárlat: Gaile Emil gyógyszerésznel Zomborban.

6—1